

Memo

Behandeld door:
Deloitte Forensic & Dispute Services B.V.

Datum:
13 mei 2022

Aan:
Dossier Oak Tree

Ons kenmerk:
Wederhoor uitleg 20220513

Onderwerp:
Wederhoor regelgevend kader

Uw kenmerk:
nvt

Zoals bekend hebben wij op 6 mei jl. het verzamelen van data (althans voor nu) afgesloten en zijn wij bezig een concept-verslag van handelingen op te stellen inzake de onderdelen Normenkader, Tijdsgewricht en RGA transactie. Wij verwijzen naar de eerdere communicatie over de voortgang.

Onderdeel van het verdere proces om tot een definitief verslag te kunnen komen is wederhoor, waarin wij onze bevindingen in concept voorleggen aan de gehoorde, en met name aan de rechtsreeks betrokkenen.

Conform uw verzoek geven wij hieronder een naderere toelichting op (de termijnen voor) wederhoor.

Inleiding

Eerst geven wij u kort mee dat wij in de offerte en opdrachtbevestigingen afspraken gemaakt hebben omtrent wederhoor. Deze afspraken zien op het uitvoeren en belang van wederhoor, dat wij pas kunnen rapporteren na het afronden van wederhoor en dat het niet kunnen hebben van wederhoor impact kan hebben op de vraag of en op hetgeen wij kunnen rapporteren. Gemakshalve verwijzen wij hier naar de offerte van 17 juni 2021 en de opdrachtbevestiging van 19 juli 2021.

Na deze afspraken hebben wij in de Adviescommissie van 23 augustus 2021 gesproken over het verkrijgen van de medewerking van personen en partijen aan interviews en wederhoor, alsmede hebben we het concept wederhoorprotocol met elkaar afgestemd. In dit wederhoorprotocol hebben wij verwezen naar de voor dit type onderzoeken geldende regels en nadere uitleg gegeven over de procedures, planning en aandachtspunten van het wederhoor. Wij verwijzen naar het wederhoorprotocol (AC 23 aug 2021).

Naast deze afspraken en afstemming via het wederhoorprotocol gaan wij hierna nader in op de voor ons geldende regels.

Regelgevend kader

Deze regels, specifiek ook waar het gaat om wederhoor, hebben in een geval als dit in ieder geval drie belangrijke oogmerken;

1. Het er toe leiden dat het feitenonderzoek op een zorgvuldige wijze gebeurt zodat er geen elementen over het hoofd worden gezien of verkeerd worden geïnterpreteerd;
2. Het waarborgen van de belangen van de rechtstreeks betrokkenen; en
3. Het waarborgen van de belangen van andere stakeholders, hier specifiek ook het maatschappelijk verkeer.

BETREFT EEN INTERN WERKDOCUMENT DELOITTE | NADERE BEWERKING NODIG | GEEN EXTERNE VERSPREIDING OF GEBRUIK TOEGESTAAN | DIT DOCUMENT IS UITSLUITEND BESTEMD VOOR HET ONDERSTEUNEN HET DOSSIER OAK TREE EN TOELICHTING AAN VWS INZAKE WEDERHOOR | ANDER GEBRUIK IS NIET TOEGESTAAN | DELOITTE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR HET GEBRUIK NAAR WELKE PARTIJ DAN OOK VOOR DE INHOUD VAN DIT DOCUMENT.

Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24283607. Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Wij hebben u toegelicht dat wij in dit type onderzoek in beginsel uitgaan van een termijn van in ieder geval twee weken voor wederhoor, eventueel te verlengen, waarbij we u op regelgeving en jurisprudentie hebben gewezen.

Het is overigens niet zo dat in die regelgeving of jurisprudentie nauwgezet omschreven staat welke termijn moet worden gehanteerd. Dat kan ook niet, omdat de te hanteren termijn samenhangt met de omstandigheden van de casus en de termijnen zelf niet altijd in de procedures ter discussie staan. Over het algemeen zal een complexere casus vragen om een langere termijn dan een eenvoudige. Ook objectieve verhinderingen aan de kant van de bij wederhoor betrokken individuen kunnen een rol spelen.

Hier speelt uiteraard dat het gaat om een complexe zaak en om een naar verwachting zeer omvangrijk concept-verslag. Ten aanzien van een aantal individuen hebben wij bovendien vastgesteld dat zij in de periode waarin wij met wederhoor zouden willen aanvangen (de planning is vanaf 10 juni a.s.) te maken hebben met een objectieve verandering.

Allereerst is hier van belang de NBA Praktijkhandreiking 1112:

“Het is daarom vrijwel altijd in het belang van zowel de kwaliteit van het door de accountant uit te voeren onderzoek als van het handhaven van de juiste omgangsvormen tussen de accountant en de betrokkene dat laatstgenoemde de gelegenheid krijgt in de vorm van hoor en wederhoor een bijdrage te leveren aan het onderzoek.”;

“Onder wederhoor wordt verstaan het in de gelegenheid stellen van een betrokkene kennis te nemen van en te reageren op de bevindingen uit een op hem betrekking hebbend persoonsgericht onderzoek.”;

“In de praktijk wordt een accountant soms geconfronteerd met de situatie waarin hij heeft beslist dat wederhoor noodzakelijk is maar de betrokkene hiervoor teveel tijd neemt. (...) In een dergelijke situatie zal de accountant de belangen van het onderzoek en van de betrokkene tegen elkaar afwegen.”.

Te zien is dat er een termijn moet worden gegeven voor wederhoor waarbinnen de betrokkene (adequaat) kennis kan nemen van de bevindingen en daar (adequaat) op kan reageren. Dat betekent niet dat die termijn door de betrokken partijen nodeloos kan worden opgerekt, maar wij hebben op dit moment geen aanleiding om dat te veronderstellen.

De noodzaak tot het geven van voldoende gelegenheid voor wederhoor is ook bevestigd door de rechter en door de tuchtrechter. Voor de civiele rechter blijkt dat bijvoorbeeld uit HR 17 mei 2019 (ECLI:NL:HR:2019:744): *“Dat laatste belang bestaat naar zijn aard in het algemeen erin dat de betrokkene voldoende gelegenheid wordt geboden de conceptrapportage te bestuderen, desgewenst ter inzage te geven aan door hem in te schakelen deskundigen en aldus een reactie erop voor te bereiden en vast te stellen. Dat belang is zwaarwegender naarmate de omvang van de rapportage groter is en naarmate de strekking van de rapportage belastender is voor de betrokkene.”* (par. 2.8 van het Hof dat in stand is gelaten door de Hoge Raad).

Voor een uitspraak van de tuchtrechter verwijzen wij naar het onderstaande:

“Appellant heeft klager weliswaar bij brief van 23 april 2010 in de gelegenheid gesteld om voor 30 april 2010 schriftelijk op het conceptrapport met bevindingen te reageren, maar deze mogelijkheid kan in de gegeven omstandigheden, gelet op de korte duur van de geboden reactietermijn, niet worden aangemerkt als een voldoende waarborg voor klager.” (CBb 20 februari 2014, ECLI:NL:CBB:2014:69, par. 3.4.2).

3
13 mei 2022

Ook als organisatie hechten wij aan een zorgvuldig proces van wederhoor. Wij vinden het van belang om deugdelijke grondslag te verkrijgen voor onze rapportages. Dat wederhoor daarvoor essentieel is blijkt uit talrijke uitspraken van onder meer de Accountantskamer en het CBb:

“Voor het verkrijgen van een deugdelijke grondslag voor een rapport dat de uitkomst bevat van een persoonsgericht onderzoek geldt daarnaast op grond van jurisprudentie van het CBb dat de (rechts)persoon wiens functioneren, handelen of nalaten is onderzocht in beginsel dient te worden gehoord. Verder berust het rapport volgens deze jurisprudentie niet op een deugdelijke grondslag, indien het horen achterwege is gebleven, tenzij is gebleken van bijzondere omstandigheden die het achterwege laten van het horen rechtvaardigen of op een andere wijze een deugdelijke grondslag voor het rapport is verkregen.” (zie bijv. Accountantskamer 9 november 2018, ECLI:NL:TACAKN:2018:76, par. 4.7).

De Accountantskamer spreekt in een uitspraak van 20 maart 2020 (ECLI:NL:TACAKN:2020:27, par. 4.3.4) zelfs over “heel bijzondere omstandigheden” op grond waarvan van het horen zou kunnen worden afgeweken.

Afsluitend

Wij realiseren ons dat er de wens vanuit VWS bestaat om snel een verslag te ontvangen waarmee u de Tweede Kamer kunt informeren. Wij begrijpen die wens en doen er alles aan om snel tot een verslag te komen. Wat niet kan, maar dat hoeft geen toelichting, is dat die wens af zou doen aan de zorgvuldigheid, waar wederhoor een belangrijk onderdeel van is. Dat brengt mee dat wij redelijke termijnen zullen willen en moeten hanteren voor wederhoor. De afweging welke termijn redelijk is zullen wij zelfstandig moeten maken, op basis van de specifieke omstandigheden van dit onderzoek en van de betreffende partijen.

Wij vertrouwen er op dat wij in dit memo meer duidelijkheid hebben kunnen verstrekken. Mocht u aanvullende vragen hebben omtrent het proces dan zullen wij die graag beantwoorden.

Deloitte Forensic & Dispute Services B.V.